

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— ft
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy hóra 1.— „
Egyes szám 4 kr

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVUPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpiacz, a város
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos petít
soronként 5 kr-ával
számítanak.

Az osztrák választások.

Debreczen, márczius 31.

(s—s.) Az osztrák reichsrath meg-
nyílt. Együtt a lefolyt képviselőválasz-
tások eredménye. Nem valami örvendetes
kép. Ha valaha mozaikszerű volt az
osztrák parlament, most igazán az.

Valóságos emberras de richesse a
a pártokban, akármerre lépjen is Badeni
gróf, az osztrák miniszterelnök, minden-
ütt egy főpártba ütközik bele.

Mielőtt behatóbban foglalkoznánk az
ujjonnan alakult reichsrath jövődi poli-
tikájával, a bécsi lapok nyomán érde-
kesnek tarjuk ide iktatni az alábbi
táblázatot, melyben föl van tüntetve a
képviselőháznak a választási reform előtt
való és a mostani állása és hogy egyik
vagy másik párt mennyit nyert vagy
vesztett a lefolyt választásokon, vagy
hány új párt keletkezett. Az áttekinthető
tábla íme a következő:

	előbb	most	+nyert	—veszt.
klerikális német	26	41	—	15
keresztény-szocialista	10	28	—	18
német néppárti	17	39	—	22
klerikális-olasz	2	5	—	22
lengyel	55	59	—	4
uj-cseh	47	60	—	13
radikális uj-cseh	—	1	—	1
klerikális cseh	—	1	—	1
agrárius cseh	—	1	—	1
szlovén	16	16	—	—
horvát	7	11	—	4
szerb	1	2	—	1
ruthén	8	11	—	3
román	5	6	—	1

feudális nagybirtokos	22	21	—	1
középpárti nagybirtokos	6	3	—	3
alkotmánypárti nagybirt.	105	28	—	28
német haladóipárti	48			
szocialista	1	1		
szociáldemokrata	1	14	—	13
szabadelvű olasz	11	14	—	3
lengyel néppárti	—	3	—	3
Sztojalovszki-párti	—	6	—	6
német nemzeti-párti	2	5	—	3
megszüntetett mandátum	11	—	—	11
összesen	353	425	—	72

Íme e táblázatos kimutatásban leg-
inkább a pártcsoporthoz igazán esu-
dálatos sokfélesége ragadja meg a figyel-
met. A pártcsoporthoz tartozó színe-
zetek tarkasága szinte
vetekedik a természet színpompájával.

S ezzel a mozaikszerű osztrák
parlamenttel akar Goluchovszky gróf
Ausztria-Magyarországnak tekintélyt sze-
rezni Európában, akarja értékesé tenni
szövetségünket barátainknak s ezzel a
parlamentari volapükcséggel szeretne Badeni
imponálni Bánffy Dezső háromszáz hívé-
nek s a magyar parlamentnek.

Nem szívesen foglalkozunk Ausztria
belső ügyeivel, már csak azért sem, mert
mi is rossz szemmel nézzük az osztrák-
kokat, ha keleténél többet foglalkoz-
nak a mi ügyeinkkel.

S ámbátor mint a magyar nemzeti
politika bátor közkatonái tántoríthatatlan
hűséggel szolgáljuk a liberalizmus ügyét,
mégis teljes közönnyel tekintenénk
Ausztriára, ha ott akár a klerikalizmus,
akár a reakció jutna teljes diadalra.

Sőt kicsinyes és egyoldalú állás-
pontból vizsgálva a helyzetet, majdnem

örvendeni kellene azon, hogy Ausztri-
ban mindjobban előkészítik a talajt a
politikai, gazdasági és társadalmi visz-
szaesésnek.

A monarchia érdekeinek szempont-
jából ránk nézve valóban teljesen közö-
nyös, vajjon a liberálisok vagy az
antiszemita osztrákoknak-e a latani
konczon; de sem a speciális magyar,
sem pedig a monarchia szempontjából
nem nézhetjük közönnyel, hogy Ausz-
triában a dualizmushoz és a hármasszö-
vetséghez hű németek helyett Magyar-
ország és a hármasszövetség ellenesé-
szlávok és klerikalizmus szabnak irányt
és irányt az osztrák politikának.

A lezajlott választások eredménye
pedig teljességgel azt bizonyítja, hogy a
szabadelvű németek határozottan elvá-
val a kormányzati hatalom innár tel-
jesen átment Magyarország és a hár-
masszövetség ellenségeinek a kezébe.

A német szabadelvűség bukása
nincs okunk keseregni, már csak azért
sem, mivel alapjában véve ezek az
osztráknémetek soha sem voltak igaz
szabadelvűek.

De sajnáljuk igenis e párt elzül-
lését abból a kettős okból, hogy e
párttal együtt megdőlt Ausztriában a
dualizmus legszilárdabb oszlopa s mi
másrészt e párt megsemmisítése könnye-
káros hatással lehet nemzetközi rela-
ciónk további alakulására.

A magyarellenes áramlatnak Ausz-
triában való felülkerekedése különösen
fontoságot és aktuálitást nyer most az

TÁRGYA.

Az ablakok.

Irta: Szöllösi Zsigmond.

Van nekem egy igen derék és igen
gyámoltalan barátom, akit hogy hogyan
hívnak, azt nem árulom el, mert nem
akarom megszégyeníteni; azt azonban
megmondom, hogy magánhivatalnok és
kétezer forint fizetése van. Elég jóképű
fiú volna, csak az a baja, hogy tizenöt
esztendő óta állandóan pirul. (Meg-
lehet, hogy azelőtt is ilyen szemérmes
természete volt; de addig nem ismertem.)
Ez az én szende czimborám tegnap dél-
után beállított hozzám és miután kissé
elfogultan bocsánatot kért először azért,
mert három esztendője nem adott életjelt
magáról, másodszer meg azért, hogy most
ime háborgat és végül harmadszor azért,
mert a szíveségemet óhajtja igénybe venni,
a következő históriát beszélt el nekem.

— Tudod azt, hogy mióta a mostani
állásomat isten segítségével megkapom
sikerült, a Zsolt-utczában lakom. Éves
lakást tartok, mert szeretem az állandósá-
got és nem szeretek a más ember buto-
rain heverészni. Három ablakom nyílik
az utczára, a mit azért említek meg,
mert ezek az ablakok elhatározó, talán
végzetes befolyást gyakorolnak az én
sorsomra.

Szemben velem, illetve a lakasommal
egy kétemeletes ház van. A ház egész
földszintjét egyetlen üzlet foglalta el. Egy
nagy vaskereskedés. A tulajdonosát, mint
a nagy cégétábla hirdette, a melynek a
megalkotója nem kimélte se az arany-
festéket, se a helyesírást — Herner András-
nak hívták. Az egész földszint — mondom
— az ő boltja volt és az egész első eme-
let az ő lakása.

A lakásnak kilencz ablaka volt. Volt
alkalmam is, időm is megolvasni, mert
három esztendő óta a mióta a Zsolt-utczá-
ban lakom, ott töltöttem minden szabad
órámat, minden ellopott percemet az abla-
kom mellett: lesve, mikor, melyik abla-
kban tűnik fel egy édes — édes szöke
fej, mélységes kék szemekkel. Mikor su-
gárzó szép arca megjelent az üveg mö-
gött, heves dobogás fogta el a szívemet és
önkéntelenül is a függöny mögé húzódtam,
hogy onnan látatlanul, rejtve, boldo-
gan és boldogtalanul egyszerre — bámul-
hassam, csodálhassam és imádhassam.

Szóval — szerelmes lettem belé.
Szerelmes reménytelenül. Ő egyetlen le-
ánya volt az apjának, bizonyára gazdag,
valószínűleg körülrajongott és kétségtele-
nül különb embernek szánva, mint a mi-
lyen én vagyok. Mit tettél volna te ha-
sonló helyzetben.

— Elköltöztem volna a Zsolt-utczából.
Ha az ember szerelmes egy nagy vaske-
reskedő egyetlen leányába és nincs re-

ménysége, hogy feleségül kaphassa, ki-
hurezolkodik és egy apró fűszerbolt
átellenében vesz lakást.

— Czinikus vagy és gunyolódol.
Tudod, nem vagyok azok közül az embe-
rek közül való, akik sokszor tudnak sze-
retni és — sokszor tudnak feledni. En
szeretni csak egyszer tudok, feledni egy-
szer sem.

Sok fájdalmas éjszakát virrasztottam
át, sok kétségbeesett órán keresztül tépe-
lődtém elkeseredve. Nem tudtam magamat
semmire se elszánni, tehát — vártam.

Hogy mire? — azt nem tudom.
Multak a hónapok, egyik kergette a má-
sikát és az én szívem megreszketett a
gondolatra: ha egyszer az a szép, az az
édes szöke fej eltűnnék az ablakból!

Ha jön valaki és elviszi magával.
Hirtelen, váratlan, egyszerre, mint a forgó-
szél és elsodorja a lányt együtt az én
egyetlen éltető, boldogító, biztató remény-
ségemet is!

Ez nem történt. Történt azonban,
hogy egy reggelen nem taszították fel
többé a vaskereskedés ajtajainak és kiraka-
tainak redőnyeit. A csukott bolt úgy né-
zett ki, mintha megvakult volna. És ez a
vak sötétség bizonyosan ráborult az eme-
leti lakásra is. — Az én szép szöke tün-
déremet csak nagy ritkán és csak percekre
láthattam egyik másik ablakban.

Azután jöttek a bukás rettenetes,
csunya, leverő, fájdalmas és megszégyenítő

által, hogy magyargyűlölő osztrák parlamenttel kell megkötnünk a közgazdasági kiegyezést s kell, hogy vele együtt módot találjunk a kvóta-ügy békés elintézésére.

Erőnk és igazunk tudatában azonban teljes nyugodtsággal várhatjuk a további fejleményeket.

A magyar kormány épp úgy, mint a magyar parlament tisztában van a maga feladataival s kötelességeivel és sem Badeni, sem pedig Lueger kedvéért egy jöttát sem fogunk feláldozni Magyarországnak jogos érdekeiből.

A ki mint vet, úgy arat. Badeni azt hitte, hogy 25 kis párttörredékkel könnyebben boldogulhat Ausztriában, mint az egységes államfenntartó párttal, ám teljék most gyönyörűsége saját művében és alkotásában.

A változott helyzettel szemben azonban fokozott kötelessége a magyar miniszterelnöknek arra figyelni, hogy Badeni gr. a szláv áramlatra való hivatkozással, ki ne zökkentse Goluchovszkyt és Ausztria-Magyarországot abból az irányból, melyet a külpolitikában eddig követtünk.

Politikai hírek.

A kvóta tárgyalások.

A mint Bécsből jelentik, az osztrák birodalmi tanács kvóta-küldöttsége mindjárt megalakulása után átiratot fog intézni a magyar országos bizottsághoz, melyet az országgyűlés két háza Bánffy b. miniszterelnök benyújtott indítványa alapján legközelebb megalakít. Az osztrák bizottság átiratában készségeit jelenti ki arra, hogy a kvóta-arány megállapítására a két bizottság megkísérelje a szóbeli tárgyalásokat. A szóbeli tárgyalások, értesülésünk szerint, Budapesten a husvéti szünidő folyamán fognak megtartatni.

A kongrua rendezése.

Az országos kongruabizottság a jövő hó folyamán összeül a kath. papság jövedelmeire vonatkozó bevallásoknak a tárgyalására s a kongrua rendezésének ügyében szükséges további intézkedések megindítására. A jövedelmi összeirásai iverk a bevallásokkal már legnagyobb részben beérkeztek s a mi még hátra van, remélhetőleg szintén rendelkezésére fog állani az országos kongrua-bizottságnak az ülés megtartása időpontjáig.

Külföld.

A keleti kérdés.

A hatalmak athéni követői még nem kaptak semmiféle utasítást. Ebből világosan következtethető, hogy az a színjáték, a melyet lent a blokádnévezés alatt rendeznek, a legbékésebb természetű, ellenesetben a követek már rég elhagyták volna a görög fővárost. A diplomataknak tárgyalásai inkább filozófikus okoskodások s a körül forognak, hogy mit kellene tenni, ámde ezzel még a krétai kérdést sem lehet megoldani, annál kevésbé a keleti bonyodalmakat, melyek mind jobban összegabalyodnak. Az angol alsóház tárgyalása a történekről való beszámolást, a párisi hangok pedig a Bécsben elhangzott trónbeszédnek francia izléshez szabott kommentárját képezik.

Legérdekesebbek a török mozgósításról szóló hírek, melyek arra vallanak, hogy a hadi készülődés mindegyre tart és a görög határon máris óriási ellenséges haderő van összpontosítva. Mind valószínűbbé válik, hogy a felvonulás, a had-esapatok elhelyezkedése április 6-áig, a görögök nemzeti ünnepéig elhúzódik, de miután akkorára mindakét fél a legilletékesebb helyén lesz már, a hadüzenet ezen a napon megtörténik.

A képviselőház ülése.

Budapest, márcz. 30.

A mai nap meghozta az appropriáció-nális vita végét.

Elsőnek Zichy János mosogatta magáról azokat a súlyos vádak, amelyeket a

néppárt ellen Csáky Albin gr. és Tisza István gr. hoztak föl. Aztán a vitát bezárták.

Bánffy Dezső b. miniszterelnök nyomban felelt és szót kért. Azzal kezdte, hogy tiltakozott egyik ellenzéki ujság mai föltevése ellen, mintha ő mai beszédében tönkre akarná tenni az ellenzékét. Távolról sem ezzel a szándékkal akar beszélni. Hogy az ellenzék tönkre tegye, azt a könnyű feladatot rábizza az ellenzék programjára és politikai magatartására: megteszi azt egymagában az is.

Zajos derűtség zúgott föl erre az elevenbe való vágásra s aztán Bánffy Dezső b. áttért a vita egyes argumentumaira. Jogosulatlanok és alaptalannak mondja az ellenzék állítását, hogy a kvóta ügyében a kormány nem tesz semmit, csak annyit, hogy az ellenzékét összetörte, s ezzel gyöngítette az ország ellenállását az osztrák követeléssel szemben. A dolog úgy áll, hogy az osztrák túlzott követeléssel szemben itt áll egy hatalmas, öntudatos párt, a mely az ország jogos érdekeit meg tudja védeni, természetesen anélkül, hogy maga is méltánytalan túlzásokba esnék.

A mi az ellenzék vádjainak legtöbbször, főképp a választásokra vonatkozókat illeti, konstatálja, hogy ezek egytől-egyig a régiéek.

Az összeférhetlenségi törvény miatt is jogosulatlan a vád, a mivel a kormányt illetik. Ennek a törvénynek a kezelése egy autonóm, bírói funkcióval működő bizottságra van ruházva, a mely pártatlanul itéli meg az elébe kerülő ügyeket.

Végül Polónyira terítette rá a vizes lepedőt, midőn arra felelt, hogy Polónyi őt milyen tehetetlennek tartja. Utalt arra, hogy III. Napoleont a Belgiumba kivándoroltak hasonlóképp tehetetlenséggel vádolták s mindig csak a vádak fölött siránkoztak. Victor Hugo megsokalta ezt a siránkozást s a siránkozókra ráolvasta:

— Mit panaszoljátok ti föl minduntalan III. Napoleon tehetetlenségét, hiszen ti még nálánál is tehetetlenebbek vagytok.

A pompás polemikus beszéd óriási hatást tett s a jobbfél hosszasan, lelkesen éljelezte érte Bánffy Dezső bárót.

Pulszky Ágost előadó reflektált azután a vitára s első sorban tiltakozott az ellen,

függelék. A dobszó, az árverés, a lőtásfutás, mint a hol temetnek. Még keservebb, mert a könnyeket, hiába akarnak kitörni, vissza kell szoritani, sirmi csak lopva szabad, egyedül, elzárkózva, éjjeli magányban, fekete esőben.

Nem sokára azután volt valódi temetés is. A vaskereskedő nem birta elviselni a bukást. Három hónapra az árverés után eltemették a szerencsétlen embert.

Nem láttam azután másként az én édes, szomorú virágomat, mint feketében. Az arca még fehérebb lett, a haja pedig ragyogott, mint az öntött arany. Nagyon sokat szenvedhetett, de többet nem, mint én. Sokszor elfogott a vágy, átmenni hozzájuk, odalépni eléje és az anyja, a szegény megtört anyja elé és odanyújtani a kezemet.

— Ime egy kéz, amely ha úgy akarják, érettük fog dolgozni, őket fogja oltalmazni és őket fogja támogatni.

De tudod, ördög vigye azt a gyávaságot; nem birtam leküzdeni.

Ha elutasítanak, ha tola-kodónak, tartanak, ha félreérténe-k, oh ezt nem élném tul. Ha erre gondoltam, megzsibadt minden idegem.

Pedig nem jó sorsuk lehetett, azt láttam. A földszinten új boltok nyíltak és az első emeleten csak a fele maradt meg a lakásuknak. Őt ablakban új arcokat láttam, idegen, vidám, nekem gyűlöletes és ellenséges arcokat. Nem tudom miért,

de gyűlöltem ezeket az embereket, a kik az én szegény Olgám otthonába telepedtek bele és bitorolták azt tőle.

Es mégis, milyen önző az ember, mégis valami sa-játságos, nem tudom, káröröm...oh nem, nem...megelégedés...no ez sem...de valami olyan biztatásformát éreztem; közeledést...igen, közeledést. Mintha a szerencsétlenség hullámai felém hajtanák azt a leányt, nézd, itt van ez a gyermek, mentsd meg, különben elmerül.

A tétovázás, a gyáva-ság boldogtalanná tett. Szégyenletes dolog, de hidd el, szinte sirtam és a legképtelenebb tervek fogamzottak meg az agyamban, a melyekkel tudomására adjam szerelmemet.

Egyszer azután a kéta-blakos sarokszobájuk is új lakót kapott. Egy öreg, őszbajuszu ur költözött bele, a ki egész délután otthon volt és ilyenkor szakadatlanul írt.

Tehát lakót tartanak! Szobaurat! Nem képzelheted, micsoda keserűség fogott el erre a gondolatra. Egy idegen ember, a ki az ő kis otthonuk közepéből kihalit magának egy részt és azt lefogalja magának; csendet parancsol; zsörtölődik, kifogásol, szemrehányásokat tesz és akit tisztelni, respektálni és megbecsülni kell, mert kétségtelenül ő fizeti meg legalább is a felét vagy harmadát a házbérnek.

Es az én szomorú, szegény kis Olgámnak nem marad immár csak két,

ablaka. Lassanként elrabolta tőle az utcát a nyomoruság. Szoritotta befelé, be a homályba, a négy fal közé, — az udvarba. Mintha a világot rabolnák el tőle, a levegőt, az eget, az életet, a mi odalent nyüzsög; a színt, a mely szövevényes képpé folyik össze; a szellőt, mely üdöre csókolja halovány arczoeskáját.

Elfogott a rémület. Meddig marad még meg ez a két ablak is? Mikor takarja el előlem teljesen a nyomoruság. Es akkor ne lássam többé. Elhervadjon bent az udvar fojtott nyomorult párázatában!

Es látom, — látom, — tegnap óta künn van a ezédula a kapun. Az utolsó utcái szobájuk is kiadó!...

Ezért jöttem én el hozzád. Félek, ha én mennék oda hozzájuk, valami ostobát találnék mondani. Elmondanám, hogy mi bátorítot fel arra, hogy megkérjem az Olga kezét. Tapintatlanságot találnék elkövetni; megsérthetném őket... zavarba hozhatnám... Nem tudok... Nem akarok... Nem merek...

*

Ez az oka annak, hogy én ma délután elmegyek a Zsolt-utczába egy familiához, a melyet sohasem ismertem és haladéktalanul fel fogom ajánlani a szomorú kis szőke Olgának az én barátom kezét, szívet és három utcái ablakát.

hogyan a bizottsági indokolást keveselték, jogtalanul vádaskodtak erre.

Ugyanennyi jogosultságot kénytelen vindikálni a többi vádaskodó vádjának is.

Eötvös Károly egész röviden élt a zárszó jogával, s miután fölmelegített volna még néhány többször hallott adomát, saját határozati javaslatát elfogadásra ajánlotta.

A Ház óriási többsége a *törvényjavaslatot elfogadta*, Eötvös határozati javaslatát pedig ugyanazon többség elvetette.

A részletes tárgyalás vita nélkül folyt le.

Tiszta kezek.

A parlamenti élettől távolálló közönség számára a szenzációt a Morzsányi leköszönése képezi, letétele annak a mandátumnak, melyet Budapest VII. kerületének polgársága újból reábizott s melyet a mai napon újabb lemondásával egyidejűleg terjesztett a képviselőház elé. Ez az ügy tehát végleg el van intézve s a sok kommentár, támadás és vád minden aktualitását elvesztette a politizáló Magyarországra nézve. A kormány és különösen Bánffy miniszterelnök eljárását e kérdésben a legokosabbnak s a legjobbknak kell neveznünk és elismernünk és elnémultak a kifogások, melyeket a szabadelvűpárt ellen a fakeziózus ellenzéki sajtó részéről emeltek, mert nem avatkozott bele az Erzsébet-város választási mozgalmába.

A kormány igenis érdekesnek tartja, hogy a budapesti VII. kerületet a szabadelvű párt számára biztosítsa, de nem minden áron. De bizonyos, hogy a kerület jelöltje ellen egy hivatalos jelölt kilátás talanul küzdött volna a mandátumért, mert a kerület választói a képviselőház megsemmisítő ítéletének nem vetették magukat alá, sőt ezzel szemben képviselőjük rehabilitálására gondoltak. Az a nagy párt, mely a vezetést egyedül liberális elveinek köszöni, egy pillanatig sem vonakodhatott Morzsányi tévedését elítélni. Az ítélet szigorú volt és a maga grandiózus egyszerűségében megsemmisítő és felelhetetlen. A liberális magasztos szellemével és a feltétlenül tiszta kezek elvének következetes keresztülvitelével szemben Morzsányi appellációja választóihoz ép oly kevésbé imponálhatott, mint újból való megválasztása; — nincs hatalom, mely a szabadelvű pártot rábírhathá, hogy egy eltaszított tagját ismét befogadja.

A politikának vezetőiben és vezéreiben tiszta kezekre van szüksége és örület volna azt hinni, hogy a történelmi és politikai fontosságára féltékeny kormány és kormánypárt nem tiltakoznék a leghatározottabban politikájának minden másnemű támogatása ellen. A tiszta és önzetlen közreműködésre, az önzetlen felfogásra és tiszta kezekre sehol sincs oly nagy szükség, mint a politikában, a nemzet szellemi és anyagi javainak kezelésében. Nem a mandátum, nem a képviselő, nem is választók jöhetnek itt figyelembe, hanem egyedül a tiszta kezek magas etikai elve, melynek mindent fel kell áldozni, ami ellene szegül.

Bánffy miniszterelnök eljárása a legkorrektebb volt, melyet csak gondolni lehet, mert az új mandátummal szemben is megőrizte a korábbi magatartást és érvényre juttatta a nemesebb felfogást.

N a p r ó l - n a p r a.

Dal Debreczenről.

Nem tudom én: mért szeretlek,
Régi, híres Debreczen!

Talán, hogy itt ragyogott rám
A legelső szerelem,
Vagy azért, hogy itt vezetett
Főiskolád hü keze
S küzdve, bizva szegény költő
A gyermekből itt leve.

Vagy azért, hogy itt tanultam
Ismerni az életet —
Sokszor fázva, éhezve is,
A mikor hogy' lehetett
S ha elbuktam: csak itt buktam;
De fölálltam újra én
S tovább vitt a küzdelemben
A szeretet, hit, remény.

Vagy Nagy-Erdőd füve, fája,
Vad virága, madara,
Déliabós Hortobágyod
Tánczot járó sugara,
Vagy Rákóczyk harangjának
Zugó-bugó, mély szava
Lett a lelkem elrablója,
Szent emléked csillaga.

A jó Isten tudja csupán,
Én csak mindig érzem:
Te vagy nekem legkedvesebb
S az is maradsz, Debreczen!
S a halál is itt zárja le
Dalos, halvány ajkamat
S itt pihenjek majd borongó,
Fölém hajló fák alatt.

S ültessetek síromra majd,
Szép virágot, kedveset,
Kiknek tavasz, dal, szerelem
Még mindennél kedvesebb
S hiszem, hogy így poraimon
Eden virul valaha —
Mit örökké lanttal őriz
A költészet angyala...

Zengő bongó madárajkról
Ének is lesz síromon,
Mikor én már átszebbülve
Dalom' égből dalolom....
Hol a fénynek ninesen árnya,
Minden örök szerteszét
S angyalokkal együtt áldom
A Teremtő szellemét.

S még akkor is rád emlékszem:
Újra járom iskolád',
Általérzem a legelső,
Szép szerelem tavaszát...
Járok-kelek Nagy-Erdőben,
Szedem ott az ibolyát
S hallgatom a vén „Rákóczy“
Egbe szálló, szent szavát.

S látom majd a Hortobágyon
Szét a ménest, a gulyát
S hallgatom a méla éjben
Föl-fölzengő furulyát...
S nézem újra délibábod
Tündér tánczát az egen —
Éppen, mintha benned élnék,
Kedves, szentelt Debreczen!

Kovácsy Kálmán.

Idegesség a családi életben.

Rendkívül érdekes, tanulságos és a családi életben figyelmet érdemlő előadást tartott Budapesten a szabad liezeumban Laufenauer Károly dr. egyetemi tanár. Idegesség a családi életben, ez volt a címe az előadásnak, a melyet nagy és disztinált hölgyközönség hallgatott végig.

Manapság már annyira vagyunk az idegességgel — így kezdte Laufenauer professzor előadását — hogy nemesak egyes emberek idegesek, hanem van-

nak ideges családok. A családi életben háromféle fajtáját különböztethetjük meg ennek a családi boldogságot gyilkoló bajnak: 1. A férjek idegességét, 2. a feleség idegességét, 3. a gyermekek idegességét.

A férjek idegességüket vagy magukkal hozták a legényéletből be a házasságba, vagy pedig abban magában akvirálták, szerezték. Manapság már nem megy ritkaság számba az, hogy nősülni óhajtó ideges legényember az ideg orvoshoz megy és megkérdezi, hogy megnősülhet-e? A válasz rendesen, a mit az orvosok adni szoktak, kétféle lehet. Vagy azt hallja a készülő vőlegény hogy előbb gyógyítsa magát és azután bátran megnősülhet, vagy előfordul az az eshetőség is, hogy neki házasságot, mint egyedül gyógyító orvosságot ajánljuk idegessége ellen. Természetes, hogy ennek egyik előfeltétele az, hogy a menyasszony nyugodt, okos és nem ideges lény legyen, mert ellenkező esetben nagy baj van. Hogy ideges állapotban nem jó nősülni az magyarázatra sem szorul, de magyarázatra szorul amaz állítás, midőn ép ennek az ellenkezője történik és a házasságot, mint orvosságot ajánljuk az idegesség ellen. A dolog t. i. úgy áll, hogy van sok fiatal ember, ki idegrendszerének és testi szervezetének alkotásánál fogva hajlamosítva van az idegességre. — Ezeknek azután a legényélet nem jót tesz; sokféle, idegeiket rontó kísértésnek vannak kitéve s ha egy leányba beleszeretnek, a házasságot nyugodt, rendes medre, a testi gondozás, de az okos asszonynak nemesítő befolyása is valóságos áldás. Nem egészen alaptalan tehát ama felfogás, hogy az öreg garçonok között sok az ideges, noha sok kivétel is van. E pontnál tartva, közelfekvő ama kérdés, helyes-e egyáltalában, ha ideges vagy idegességre hajlamos férfi megnősül. Nem lehet tagadni, hogy az öröklés mozzanatának az idegesség terjedésében nagy szerepe van; azonban ha csak folytonosan a degeneráció törvénye uralkodnék, úgy idegrendszerében egészséges emberre már alig akadnánk; van tehát valami, mi a folytonos elfajulást megakadályozza. Ez pedig a regeneráció. Némely családok degenerálnak, mások regenerálódnak. Nem áll tehát az, hogy az ideges családfőnek a gyermekei is okvetlenül idegesek legyenek.

A másik eset az, hogy a férj a házasságban szerzi idegességét, rendszerint a túlfeszített munka, a korunkkal járó stréberség által. Itt az okos feleség az orvos, annak kell a férjét visszatartani, hogy agyon ne dolgozza magát. Persze ez nem eshetik meg olyankor, a mikor feleségének idegessége ragad rá a férjre. Az asszonynyal az ilyen átöröklés sokkal ritkábban esik meg.

A tudóstanárt áttért ezután a *feleség, a mamák idegességére*. Védelmére kelt az annyiszor és oly igazságtalanul megtámadott nőknek, mintha az ő nemük képeznék tulajdonképpen az idegességnek a hazáját.

A feleségek idegességéről is azt mondhatjuk, a mit a férjekről, hogy az vagy a hajadon állapotból vitetik át a házasság állapotba, vagy pedig magában a családi élet keretében keletkezik.

Hogy az ideges leányok férjhez menjenek-e, erre az előadó határozott igennel válaszolt, mert sok leánynál a házasság valóságos, a patikával fel nem érő orvosság. A szerető férj ugyanis egészen öntudatlanul a szuggerráló orvos szerepét viszi, a mikor a folytonos érintkezés folytán a túlfokozott érzések ide-oda hullámozó tömegébe saját gondolkodásának egyéniségét, keménységét és szívósságát beoltja.

A nőt a házasság élet maga is idegessé teheti. Megélhetési gondok, a családi tagok betegségei, váratlan halálesetek és más egyéb lelki csapások, mind oly okok,

a melyek a kevesebb ellenállással bíró anyai idegrendszert nagyon megtámadják. Idegessé teheti még a nőt a nagyon gyakori gyermekáldás is.

A gyermekek idegessége vagy a szülőkől öröklött, vagy pedig szerzett. Megjegyzendő, hogy a gyermekbe helytelen neveléssel valósággal bele lehet oltani az idegességet. A gyermekek idegességén — mely gyakran már nyolcz-tíz éves korban kezd jelentkezni, egy dolog: a helyes nevelés segíthet.

NAPI HIREK.

DEBRECZENI ELLENŐR.

1897. április 1-ével új előfizetést nyitunk lapunkra.

Előfizetési ára:

Április	óra	1	frt	—	kr
"	1-től május 31-ig	1	"	67	"
"	" június 30-ig	2	"	50	"
"	" decz. 31-ig	7	"	50	"

Kérjük azon t. cz. előfizetőinket, kiknek előfizetése márcz. hó végével lejár, hogy azt minél előbb megújítani sziveskedjenek, lakásváltoztatás esetében pedig úgy helybéli, mint vidéki előfizetőinket kérjük, hogy előbbi címüket velünk közölni sziveskedjenek, nehogy a lap küldése fönnakadást szenvedjen.

Időjárás

A központi meteorologiai intézetnek Debreczenbe küldött jelentése szerint a következő időjárás várható:

— Márczius 31. —

— Eső. — Szeles. —

— **Pozsony város meghívása.** Május 16-án lepezik le Pozsonyban ő Felsége a király jelenlétében a város által az ezred év emlékére állított koronázási szobrot. Pozsony város e szép ünnepre meghívta Debreczen város közönségét is, a mely ott képviseltetni fogja magát.

— **Személyi hír.** Gr. Dégenfeld József főispánunk résztvett a pécsi nemzeti kaszinónak báró Fejérváry Imre baranyamegyei főispán beigtatása alkalmából rendezett fényes estélyén.

— **V. H. Sz.** Az első magyar biztosító társaság szombati közgyűlésének határozatából 1000 frt. alapítvánnyal lépett be a vidéki hírlapírók szövetségébe.

— **Új városrész munkáslakásokkal.** Ez év őszéig teljesen felszerelik a debreczeni vasuti gép- és kocsijavitó műhelyet, a melyben a megnyitás után 800 vagy 1000 munkás talál állandó foglalkozást. A debreczeni üzletvezetőség, a magyar államvasutak igazgatóságának beleegyezésével magának kívánja fenntartani az egyes munkások elhelyezését, illetve a természetben való lakások kiosztását, általában a lakásügy felett való rendelkezést, mert csak így tud akként felügyelni, hogy az ily testületekben könnyen támadható surlódásoknak, viszálykodásoknak ezélszerű praeventiv óvintézkedésekkel elejét vegye s az esetleg mutatkozó anarchikus hajlamokat lehetőleg csirájában elfojtsa; valamint hogy a szolgálaton kívül is kellő felügyeletet és ellenőrzést gyakorolhasson felettük. Mindezt csak úgy érheti el, ha a munkásoknak maga a munkaadó vasut-igazgatóság, a munkahely közelében s egy csoportban ad egészséges, kényelmes lakásokat. Ez a munkástelep több százezer forintba kerül. De a cél érdekében a m. á. v. nem riad vissza ettől a nagy áldozattól sem. Ezért történt, hogy a helybéli vasut igazgatósága akkor, amidőn Pálffy Gábor már az elmúlt esztendőben egy ilyen munkástelep létesítését tervezte s e célra a műhely közelében 72 családi

munkás lakóház számára területet kért a várostól, — az ügy tárgyalásának függőben hagyásáért folyamodott a városhoz, addig, amíg hasonló kérelemmel ő maga is előállhat. *Dobiecki* Sándor üzletvezető néhány nappal ezelőtt adta be ez iránt a kérelmet terv-vázlat kíséretében, amely szerint a munkástelepet a műhely és a guti faraktár között építenék fel. Valóságos város lenne az egy hosszú közép, két szélső és egy kereszt utcával. Elöl, a Pavillon laktanya melletti vasuti átjáróval csaknem szembe emelkednék a terjedelmes egy emeletes altiszti lakás s e mögött következne szép sorjában egymás után a szintén egy emeletes munkás házak, számszerint 34, valamennyi szabályos négyszög alakú kert közepén. Ezen kívül külön fürdő épület is lenne a telep és a műhely között. Összesen 280 család találna itt kényelmes egészséges lakást. Az üzletvezetőség ingyen, lehetőleg olesó árért kéri ezen homokbuczkás, valamikor a mult század első felében, pestises halottak temetkező helyeül használt területet. Együttal a vámos-pécsi országut áthelyezését is kéri. A városi tanács közrendőri tekintetből maga is kívánatosnak, sőt szükségesnek tartja ilyen munkástelep létesítését s a kérvényt azzal adta ki a jog-és pénzügyi bizottságnak, hogy az üzletvezetőség s a Pálffy Gábor terve közül melyiket ajánlja és hogy a szükséges területet minő föltételek és ár mellett engedje át a város?

— **Gyorsvonat Budapest és Maramaros-Sziget közt.** Az új gyorsvonati összeköttetés, a budapest—debreczen—m.-szigeti vonalon f. év május hó 1-én életbe lép, s a következőleg fog közlekedni: Budapestről indul d. u. 2 óra 15 perczkor, Debreczenbe érkezik este 6 óra 50 perczkor, innen indul 7 óra 9 perczkor, Maramaros-Szigetre érkezik 10 óra 45 perczkor éjjel. M.-Szigetről indul hajnalban 4 órakor Debreczenbe érkezik 8 óra 20 perczkor, innen indul mint eddig is 8 óra 40 perczkor s Budapestre érkezik 1 óra 50 perczkor.

— **Szerenád gróf Kornis Zsigmond-nénál.** A debreczeni dalárda, amely erdélyi körutjával elsőben propagálta az Emkét s készítette elő debreczeni fiókjának megalkotását s ma is minden alkalommal készséggel támogatja az Emke és újabban az egyetem ügyét, tegnap este szerenád adott gróf Kornis Zsigmond-nénak abból az alkalomból, hogy a kezdeményezése és fáradozása folytán fényesen sikerült színházi esték rendezése 1000—1000 koronát juttat az Emke és az egyetem céljaira. A grófnőt nagyon megalapította a dalárda figyelme s köszönetét a dalárda elnökéhez *Márk* Endréhez intézett következő levelében tolmácsolta:

Annyira meg voltam lepetve a dalárda ezen kitüntetése által, hogy valóban nem találom szavakat köszönetemet kifejezni, azt hiszem, csak ritkán jut nőknek ily megtiszteltetés és hogy személyesen nem jelentem meg az este élő szavakban kifejezést adni hálámnak, annak csak zavarom és megalapítottam volt az oka. Önök ilyen alkalmakkor szónoklatokhoz vannak szokva, arra egy nő nem képes. Azért tartottam fenn magamnak, hogy soraim által kérjem fel Önt őszinte és meleg köszönetemet a dalárdának kifejezni és megmondani, hogy soha sem fogom elfelejteni elismerésök ezen gyöngéd és szép nyilatkozatát. De az érdem, hogy siker koronázta működésünket, nem az enyém, hanem a rendezőbizottságé, kik oly buzgón fáradoztak a szép és nemes ügy érdekében és mindazoké is, kik szívesek voltak oly odaadással közreműködni Fogadják mindnyájan újból köszönetemet.

Honleányi üdvözlettel maradok tisztelője: gr. Kornis Zsigmondné s. k.

— **A Csokonai-kör választmánya** tegnap este a királyi tábla palotájának egyik tanácselnöki szobájában bessenyei Széll Farkas elnöklete alatt ülést tartott, a melyen a történelmi emléktáblák régóta tervezett elhelyezése, úgy szintén Révész Bálint emlékoszlopának a nagytemplom mögötti kertben való felállítására felett ép oly érdekes mint élénk eszmecsere fejlett ki. Ezenkívül kitérték az évi rendes közgyűlés idejét s még néhány folyó ügyet intéztek el.

Jelen voltak: *Géresi* Kálmán, *Komlóssy* Arthur alelnökök, *Puky* Gyula, *Dobiecki* Sándor, *Szilágyi* Károly, *Márk* Endre, *Komlóssy* Dezső, dr. *Balkányi* Miklós, *Könyves Tóth* Kálmán, dr. *Szántó* Sámuel és dr. *Benedek* János titkár. Legelőször is az évi rendes közgyűlés idejét állapították meg, kitűzvé az április 25-én vasárnap délelőttre, a városháza nagytermébe. A Tóth Béla pénztárnok által összeállított s dr. Medve Kálmán, dr. Márton Imre számvevők által megvizsgált és helyesnek talált vagyonmérleget, mely szerint a kör vagyona 16915 frt 17 kr tesz, elfogadták. Ennek több mint fele a felosztott Emlékkert társulattól átvett. Emlékkert és Csokonai szobor alapokra esik. Az 1897. évi költségeloirányzatot 1760 frt. bevétellel és 1752 frt. kiadással javasolják megállapítani. E költségvetéssel kapcsolatban, az emlék táblák felállítására fölvetett 100 frtos tételnél hosszabb vita keletkezett. Széll Farkas elnök előterjesztette, hogy a kör már évekkal ezelőtt elhatározta, hogy emléktáblákkal jelöli meg az ország és a város történetében kinagasló nagy férfiak szülő, lakó és halálzási helyeül ismert házakat. — Ilyen *Sinai* Miklós, a nagynevű történetudós lakóháza, Péterfián, az, a melyben most Tóth Sámuel tanár lakik; ilyen a kereskedelmi és iparbank váradutczái bérháza, melynek helyén, ottan körül, a hol a Corsó kávéház van, állott még nem is régen a Ludas Matyi hallhatatlan nevű szerzőjének Fazekas Mihálynak lakóháza, a kinek nagy hatása volt Csokonainkra is. Egyelőre e két épület megjelölése volna elhatározandó. E célból dr. *Benedek* János titkár felolvasta az ev. ref. egyház presbiteriumához és a kereskedelmi és iparbankhoz intézendő átiratokat, melyekben a tulajdonukat képező épületekben az emléktáblák elhelyezéséhez beleegyezésüket s az utóbbtól a költségek egy részének elvállalását kéri a kör, hogy az irodalomtörténetileg is nevezetes szép palotán minél díszesebb emléktáblát állíthasson fel. A *Sinai* Miklós lakó és halálzási házának megjelölése még ez év első felében megtörténék illendő ünnepséggel. *Dobiecki* Sándor, dr. *Balkányi* Miklós, *Könyves Tóth* Kálmán és *Márk* Endre igen komoly és megszivlelendő érveket hoztak fel amellet, hogy ezek az emléktáblák külső esin tekintetében is olyanok legyenek, amelyek a józólést és művészeti igényeket is kielégítsék. Inkább kevesebbet de jót és szépet akarjunk. Többen támogatták *Komlóssy* Dezsőnek azon indítványát, hogy a presbiteriumtól is megfelelő anyagi hozzájárulást kérjen a kör a *Sinai* Miklós emléktáblája előállításához. Ezért fölvetették azt is, hogy egy díszes, művészi kivitelű emlétábláról tervet és költségvetést kellene készíteni. Sőt felmerült azon indítvány is hogy mindenek előtt programot állítson össze a kör arról, kiknek és körülbelől milyen költséggel szándékozik ilyen emlékeket állítani s a kör költségvetésében e célra évente bizonyos összeg vétessék fel s támogatásra hívassék fel a társadalom áldozatkészsége. — Kom-

Lóssy Arthur alelnök ezen felfogással szemben azt az eredeti törekvést védelmezte, hogy a Csokonai kör a saját erejéből akarja megjelölni a történelmi nevezetességű házakat. De éppen ezért nem is akarhat többet, mint amennyit megbir. Ha költséges, művészileg is értékes táblák felállítását venné tervbe, ez által csak a czélt veszélyeztetné. Hasonló nézetben van dr. **Benedek János**. Hozzá szólottak még a tárgyhoz **Szilágyi Károly**, **Géresi Kálmán**, aki egyszerű, igénytelen házra elegendőnek tart egyszerű közönséges márványlapot epigrammával, amint ez a régi görögöknél és rómaiaknál is szokásban volt; míg a díszes bank-palotára már inkább művészies kidolgozású tábla illenék, például ha ügyesen megtudná concepiálni a szobrász azt, midőn a paraszt először áll szembe a nemessel. Ez érdekes eszmecsere után a választmány elfogadta a költségvetést s 100 frtnak fölvételét az emléktáblákra, olyan formán, hogy ha fel nem használhatnák is az idén, ugyan e czélra tőkésíttessék. A kereskedelmi és iparbankhoz a Fazekas Mihály emléktáblája érdekében kérelmet intéz; a Sinai Miklós emléktábláját illetőleg pedig megbízza az elnököt, hogy arra nézve tervet és költségvetést készítsen Tóth András szobrászsal s csak azután forduljon kérelmével a presbiteriumhoz. A hadházi **Földi ünnepélyen**, melyet Földi János halálának napján, április 6-án tartanak, a kör nagy küldöttséggel lesz képviselve. A választmány csak nem teljes számmal kirándul Hadháza s erre a tagok is jelentkezhetnek. A nagy-károlyi Kölesey-szobor leleplezésére meghívást kapván a kör, ott **Géresi Kálmán** alelnök és dr. **Kardos Albert** tanár választmányi tag által képviselteti magát. **Szilágyi Sándor** történelmi tudós jubiláris emléke költségére 5 frtot szavazott meg a választmányt s ezen kívül a tagok körében gyűjtő ívet körözött. Végül megtekintette a választmány Révész Bálint síremlékeinek Tóth András által készített mintázatát, a mikkel kapcsolatban szóba jött azon idea, hogy a szoborszerű emlékmű az Emlékkertben volna felállítandó. De a választmány sem a minták bírálatába, sem a felvetett kérdés tárgyalásába nem kívánt ezuttal bele menni. Ezzel az ülés véget ért.

— **Előkelő családok öröme.** Tavasz van a természetben, tavasz két ifju szívben is, melybe az igaz szerelem veti verőfényes sugarait. Két előkelő debreczeni család sarjainak frigyéről van szó, melynek első aktusa, a jegyűrű-váltás ma történik meg, a miről bizonyára örömmel hall városunk intelligenciája és a családok közel és messze vidéken lakó rokonsága. A közel-múlt farsangok elite-bálgainak és az itt megtartott Émke hangversenyeknek egyik legbájosabb alakját **Gerzon Adrienne** kisasszonyt, özv. **Gerzon Odónné** leányát ugyanis ma jegyzi el mezőtelegdi **Miskolczy Lajos**, megyei közigazgatási gyakornok, tartalékos huszárhadnagy, **Miskolczy Jenő** földbirtokos fia, ki a debreczeni előkelő társaságoknak szintén egyik kedvelt ifju tagja. Az eljegyzéshez számtalan gratuláció főződik, melyhez csatoljuk a magunkét is.

— **Egy írónő súlyos betegsége.** Szomorú hír kelt szárnyra pár nap óta városunkban: hogy **Szlanecsek János** kir. ítélt táblai bíró neje, a szellemes írónő, **kinek, Sz. Buday Etel** név alatt megjelenő, szépirodalmi munkálataiban oly gyakran van alkalma olvasó közönségünknek is gyönyörködni, — igen súlyos betegen fekszik nagy-uj-utcai lakásán. Nehány nap előtt csekély jelentőségűnek látszó támadás keletkezett a nyakán, mely a leggondosabb orvosi kezelés dacára is, ijesztő gyorsasággal terjedt, komoly életveszedelemmel fenyegetve társadalmi életünk e kiváló

hölgyét, az elbeszélő irodalom e hivatott művelőjét. Tegnap esti gyorsvonattal érkezett meg Budapestről, a táviró útján meghívott dr. **Bakó Sándor** egyetemi m. tanár, sebészfőorvos, hogy tanácskozzék a gyógykezelést vezető, dr. **Bruckner Ernő** műtőorvossal. A beteg állapota a mai nap folyamán is nagyon aggodalmas.

— **A főreáliskola új tanára.** A közoktatásügyi miniszter a debreczeni főreáliskolához a Kassára távozott **Gerecz Lajos** helyére **Domokos Jenő** nagyikindai állami gymnasium rendes tanárát nevezte ki.

— **Nyilvános köszönet.** Az Émke debreczeni fiókjának megbízásából f. hó 26. és 27-ik napján az Émke és a létesítendő debreczeni egyetem czéljaira a színházban jótékony műkedvellői előadás volt rendezve. Az előadások nemcsak anyagiilag értek el kiváló eredményt, de a műértő nagyközönség osztatlan elismerése szerint a jótékonykodás oltárán áldozatot hozott közreműködő urhölgyek és urak fáradozásait is nagy siker koronázta, fogadják a műsor minden számában készségesen közreműködők nemes és szép eredményt elért munkájokért a rendező bizottság névében nyilvánított hálasköszönetemet; — kétségkívül legbiztosabb jutalmát látjuk fáradozásainknak abban, hogy a két nagy és nemes czél, a melynek érdekében fáradoztak tekintélyes összeget nyer a két előadásból, a melyre önök mindenkor büszke öntudattal gondolhatnak vissza. Debreczen 1897. márczius 31-ikén. Gr. Kornis Zsigmondné, rendező biz. elnök.

— **Iparos segédek vizsgája.** Tegnap este tartották meg az iparos segédek téli szakrajtanfolyamán a berekesztő szóbeli vizsgálatot igen jó sikerrel. Számos érdeklődő hallgatta az ifjak ügyes feleleteit, köztük **Simonffy Imre** kir. tanácsos polgármester.

— **Zenétörténelmi hangverseny.** A hajdubüszörményi zenétörténelmi hangversenyek első estje tegnap folyt le óriási siker mellett. **Galánffy Lajos** emelkedett szellemű megnyitója után **Beke Antal** tartott felolvasást, a vegyes kar énekelte a Hunyadi indulót, mely után 1538—1549-ig terjedő időből való történelmi adatokat adták elő. **Beke Antal** valóban nagy szolgálót tesz a magyar zenétörténelem ilyen népszerű ismertetésével zenei kultúránknak.

— **Nagybánya fejlődése.** Nagybánya város tanácsától ma felhívás érkezett Debreczen városához, amely felhívás az ottani gesztenye erdők aljában nyaralók építéséhez évi egy korona jogelismerési díjért telket, ingyen követ és a beszerzési áron fát és téglát ígér mindazoknak, akik olesón akarnak kellemes üdülő hely birtokába jutni.

— **Eljegyzés.** **Schmidt Mór**, **Schmidt Soma** debreczeni hangszergyáros fia április 4-én köt házasságot Komáromban **Nemes Soma** leányával, **Regina** kisasszonnyal.

— **A bejelentési hivatal ügyforgalma.** A bejelentési hivatal ügyforgalma, mely a polgármesteri évi jelentésnek mindig figyelemreméltó passusa, az 1896. évről következő adatokat mutatja: A hivatal által az 1896. évben kiadott 761 drb. cselédkönyv, 258 drb. ideiglenes igazolvány, 72 drb. igazoló jegy. Az év folyamán beérkezett 12,154 drb. bejelentési lap, magánfeleknek lakás köztér iránti kérdezősködésére értesítés adatott 51,881 esetben.

— **Vesztett állatok Szoboszlón.** Hajdu-Szoboszlón megdöbentő módon garázdálkodnak a vesztett állatok. **Szoboszlai Gábor** 38 éves földmives, akit egy macska mart meg, viziszonyban halt el. Azóta **Zavissza Józsefné** és **Zavissza Erzsébet**

vesztett macska, **Tollas Erzsébet** vesztett eb, **Sári Eszter** és **Horog Juliát** vesztett macska marta meg. A hatóság a baj meggátolására az összes macskák kiirtását s az ebeknek szájkosárral való ellátását rendelte el.

— **Felsült család.** **Kiss Juli** cigányasszony tegnap **Károlyi Sándorné** nevében levelet írt **Guttman** cipőkereskedőnek, hogy küldjön neki cipőket. **Kiss Juli** be is állított a levéllel **Guttman**hoz, a ki rendőrt hívott, aki előtt **Kiss Juli** beismerete, hogy csalni akart.

— **Kitűnő szódaviz gépek** **Ries** és **Berkovits** Budapesten a kerepesi-ut 66. szám alatt egy a szikviz gyártáshoz szükséges gépek és kellékek előállítására oly nagyszabású gyárat tartanak fenn, mely a continensen valóban páratlanul áll. Ezen óriási üzemet **Berkovits** 26 éven át szerzett kiváló szakismerettel személyesen vezeti s ami a fő kizárólag saját szabadalmait dolgozza fel, melyek hogy mennyire kitűnők, mellette bizonyítanak nem csak a számtalan kitüntetések, hanem azon körülmény is, hogy a **Ries** és **Berkovits**-féle szóda gépek ma már a világ minden részébe szétküldetnek. Miért is, ezennel felhívjuk az érdekeltek figyelmét a szóban levő gyárosok kitűnő gyártmányaira.

— **A legújabb iparág.** Mint budapesti tudósítónk értesít **Gmehling Hermann** Budapesten **Damjanich-utca** 6. szán alatt levő saját palotája mellett egy oly nagy szabású bőr dombor nyomó intézetet és fényüzési börgyárat létesített, mely ma a continensen páratlanul áll. Ezen iparág mely hazánkban eddigelé majdnem ismeretlen volt, valóban bámulatra méltó. Különösen elragadó, a bőrből készült fényüzési cikkek: u. m. bőrszékek, pamlagjai, kályha ellenzői, papirkosarak, függönyei, írómappái, díszalbumai, asztal terítői, párnái szóval minden egyes darab, mely a jelzett fényüzési börgyárból kerül ki, tényleg a művészetnek egy-egy remeke. Nem is csodálható, ha e fiatal gyáros eddigelé nem csak mint egy 17. elsőrangú kitüntetésben, hanem azon legfelsőbb kegyben is részesült, hogy ő Felsőke legkegyelmesebb urunknak, magyar és osztrák valamint a szomszéd királyságok és fejedelemségek udvari vonatain a káprázattalan szép bőr munkálatokat az ő gyára szolgáltatja. Tekintve, hogy a szóban levő fényüzési börgyár mint látványosság is méltó a megtekintésre, ezennel felhívjuk reá közönségünk figyelmét.

Táviratok.

— *A Debreczeni Ellenőr* saját tudósítójától. —

Képviselők párbaja.

Budapest, márczius 31. **Wolfner** Tivadar képviselő az összeférhetetlenségi pizskálódásokért piztolypárbajt vívott **Holló** Lajossal a Magyarország szerkesztőjével. A felek 25 lépésről egy golyót váltottak. Sebesülés nem történt.

A Panama botrány.

Budapest, márczius 31. **Maret** képviselőt betegsége folytán lakásán helyezték rendőri felügyelet alá.

Gyermek gyilkosság.

Budapest, márczius 31. Erdőfalván 4 odavaló nő és bűnrészesek által elkövetett többszörös, szándékos gyermekölés büntettének nyomára jöttek.

S z i n h á z.

A színházi bizottság ülése.

Debreczen város színházi bizottsága tegnap délután 4 órakor **Komlóssy Arthur** főjegyző elnökle alatt ülést tartott, amelyen **Abrahám László**, **Berger Jenő**, **Boezsó Sámuel**, **Komlóssy Dezső**, **Márk Endre**, **Roncsik Lajos**, **Stahl Géza**, **Szentkirályi Tivadar**, **Zádor Lajos** bizottsági tagok és **Szabó Kálmán** jegyző voltak jelen. Az elnök megnyitója után **Szabó Kálmán** olvasta fel a szinigazgató kér-

vényét, amelyben *Jászay Mari* és *Szalvini* vendégjátékai alkalmából 50%-os *Blaha* Lujza és *Klary Klára* vendégfelléptei alkalmából pedig 100%-os árfelemelést kér s kéri egyben a saisonnak május 7-ig való meghosszabbítását, hogy a bérletet lejátszhassa.

Márk Endre megadja a helyárfel-emelést, de kikötendőnek tartja, hogy *Blaháné* első fellépte az egyetem javára essék, amint azt a művész meg is ígérte.

Boczkó Sámuel javasolja, hogy mondja ki a bizottság, hogy a felemelt helyárral rendezett vendégjátékok alkalmával — ha a vendég egyszerűen többször lép fel — köteles az igazgató a bérlek jegyeit a rendes napi áron kiadni. *Komlóssy Dezső* hozzájárul az indítványhoz, *Márk Endre* szintén, mire a bizottság *Boczkó Sámuel* indítványát határozottá emelte.

Komlóssy Artur elnök pártolja a saisonnak május 7-ig való kiterjesztésére vonatkozó kérelmet.

Boczkó Sámuel hozzájárul a kérelemhez, ha a tűzbiztosítás május 7-ig kiterjed, vagy arról a szinigazgató pótkötvényt mutat be.

A bizottság a *Boczkó Sámuel* részéről hangoztatott kikötéssel a saison meghosszabbítását javasolja a tanácsnak.

Komlóssy Arthur elnök felemlíti, hogy a bérlek panaszoknak, hogy árfelemelés előadásoknál semmi kedvezményben sem részesülnek.

Zádor Lajos rosszalja a szinigazgató eljárását, mert más igazgatók sokkal kisebb pártolás mellett is bérletben léptették fel a vendégeket és rendes helyárral adtak jegyet a bérleknek, amikor felemelt helyáru előadások voltak. Most még az sines a szinlapon, hogy a bérlek jegyvételi joga meddig tartatik fenn a bérlet-szűnetes előadásokon s így a bérlek gyakran nem kapják meg rendes helyüket.

Szentkirályi Tivadar konstatálja, hogy a bérlek jogai épségben tartatnak, *Komlóssy Dezső* pedig kijelenti, hogy a szinlapon mindennap rajta van, hogy az előjegyzéseket az előadás napján délelőtt 10 óráig tartja fenn a pénztárnok, addig a bérlek is megkapják a rendes helyüket.

A bizottság megbizta a szinigazgatót, hogy a bérlek helyeinek fenntartását naponta nyomassa a szinlapra.

Végül *Roncik Lajos* kulturtanácsnok bejelentését vették tudomásul mely szerint a tisztí nyugdíjalapra április 6-án rendezendő jótékony czélú előadásra a helyárrak 50 százalékkal felemeltetnek

Ezután az elnök az ülést berekesztette,

* **A Nagymama.** *Csiky Gergely* kintő vigjátéka a „Nagymama“ került tegnap este színe igen sikerült, sőt mondhatjuk teljesen kifogástalan előadásban. A czimszerepet *F. Csígházy Etel* játszotta a töle megszokott gondos alakítással. Diskrét, finom játéka ez alkalommal sem tévesztette el hatását s minduntalan tapsokra ragadta a közönséget. Böven kijutott a tapsokból *Kiss Irénnek* is, ki ez estén legjobb szerepeinek egyikében (*Seraphine*) exczellált. Szinpadra léptekor szép virágkosarat kapott tisztelőitől. *Szabó Irmát*, ki *Mártha* szerepében aratott szép sikert, hasonlólag virágkosárral lepték meg. Úgyes volt *G. Végh Vilma* is. A férfiak közül *Follinuszt* (*Tódorka*), *Szilágyit* (*Órkényi báró*) és *Sziklayt* (*Kosztá Sámuel*) pompás alakításukért méltán megilleti a dícséret. Jók voltak *Vidor* és *Benedek* is.

* **Hirsch Jenny** ma este lép fel a Madarász Pósta Milka szerepében. Az előadás iránt nagy érdeklődés nyilvánul.

* **Jászay Mari** ma este érkezik Debreczenbe, hogy holnap megkezdje 3 estére terjedő vendégszereplését. A művészről Aradról jön.

Irodalom — Művészet.

* **Epen most jelent meg** Stampfe. Károly kiadásában Pozsonyban egy felette érdekes művecske: Földrajzi és statisztikai zsebatlasz czim alatt. Hogy olvasóinknak az adatok és föliegyzések ama bámulatos sokaságáról, melyeket ezen feltűnést keltő mű tartalmaz, némi tájékozást nyujthassunk, mindenekelőtt a diagrammák és térképek jegyzékét kellene felsorolnunk. De a talán beérhetjük annak fölemlítésével, hogy a statisztikai táblák az ujságotvasónak, az egyáltalán mindenkinek, ki a földrajz és statisztika iránt érdeklődik, az ismeretek kimeríthetetlen bányáját képezik. Az adatok egybehasonlító összeállításai, sok állam jelentőségét csak most tünteti föl kellő világításban és oly viszonyokra tesz figyelmessé, melyeket máskülönbön könnyen figyelmen kívül hagyunk és elhanyagolunk. A mi a diagrammák és térképek kivételét illeti, ugy azokat a legkiválóbb gond és a leglekiismeretesebb munka eredményének mondhatjuk. A kiállítás felette diszes. Nem szenved kétséget, hogy az itt nyujtott ismeretekre nemzedékünknek szüksége van. Ezen atlasz unicum a maga nemében. A 2 frt 50 krnyi árat szinte mesésen olcsónak mondhatjuk.

* **Ave Maria.** Ily czimű zenemű jelent meg, Valentin K. fia zeneműkereskedő kiadásában. Vajdits Alajos dr., pécsi orvos, Rézbányai József dr. szövegére szerezte ezt a magasztos, felemelő zenét, mely mindenben illik a vallásos költemény tartalmához. A szerző mély zenet érzékéről és nagyobb alkotásokra is hivatott talentumáról tanuskodó zenemű igen szép kiállításban jelent meg s Valentin Károly fia zeneműkereskedésében Pécsen 2 koronáért kapható. A tiszta jövedelem a pécsi szent Vincze-egylet javára fordítatik. A mű Káldy Gyulának, az operaház igazgatójának van ajánlva.

Köszönet-nyilvánítások.

Az István-gőzmalom igazgatósága az izr. iskola felszerelésére 30 frtot, egyéb iskolai czélokra pedig 10 frtot sziveskedett adományozni. Aldozatkészségéért ez uton is hálás köszönetét nyilvánítja — az izr. iskolaszék.

* A helybeli „István-gőzmalom“ a chevra kadisa szent egylet pénztárának 20 frtot kegyeskedett juttatni. A midőn ezen összeget gyugtáznai van szerencsénk, nem mulaszthatjuk el nevezett malomigazgatóságának leghálásabb köszönetünket kifejezni eme kegyes adományáért. Debreczen, 1897. márcz. 28-án. A Chevra-Kadisa előljárósága.

* Az iparos ifjak bálján felülfizettek: Tóth István építész 4 frt, Tóth Kálmán, Rószler Richárd, Döre Ferencz 3—3 frt., Berger Jenő, Biczó Gyula, Dézsi Lajos, Gáll Elek, özv. Hegyi Mihályné, Harsányi István, Jobbágy Imre, Killer Ede, Knoll Rudolf, Lőkóvics Arthur, Nemes Gábor, Risz Henrik, Serly Ede, Szedlák József, Vastagh István 2—2 frt., Antal Vincze, Blattner Gyula, Blattner Béla, Balogh József, ifj. Bosznay Károly, Bódogh Gyula, Bócz György, Cziczó Lajos, Dankó Mihály, Deák Ferencz, Furman Lajos, Grünvald József, Hoffmann és Társa, Jóna Dániel, Kántor József, Möldner József, Nosztrai Lajos, Piros Béla, Papp Testvérek, Paczelt Janos, Poroszlai Károly, Szántó Győző, Simon Imre, Sántha György, Tóth Ferencz lakatos, Tóth Béla, Törő Imréné, Ungvári Mihály, Vetéssy Béla, Varga Károly, Veidner Gusztáv 1—1 frt., Turay Farkas 1 frt 50 kr., Török Mihály 1 frt 17 kr., Boros Lajos, Cziczó János, Krausz Kálmán, Kopányi Dávidné, Molnár András, Pigler Lajos, Rencz Antal,

Szahula István, Szabó László, Szabó Géza, Tolnai Lajos, Vass János, Varga Lajos 50—50 krt., Asztalos István, Bagdi János, Darvas Sándor honvédhuzárörmeister, Kovács Lajos, Kovács Gyula, Kerekes Sándor, N. Sz. 20—20 krt., Takács Lajos 10 krt. Szives adományukért fogadják az önképző egylet nevében hálás köszönetem nyilvánítását. Debreczen, 1897. márczius 27. Kiss Sándor, a vigalmi szazasbizottság elnöke.

* A gazdászok segélyző egyesülete tagjai nevében az „István“ gőzmalom társulat tekintetes igazgatóságának 20 frt kegyes adományáért ez uton is hálás köszönetet mond. Debreczen, 1897. márcz. 29. Jékey István segély-egyleti elnök.

* A gazdászok segélyző egyesülete tagjai nevében az „Alföldi takarékpénztár“ tekintetes igazgatóságának 5 frt kegyes adományáért ez uton is hálás köszönetet mond. Debreczen, márczius 29. Jékey István, segélyegyleti elnök.

CSARNOK.

Tavaszkisasszony.

— Néméből. —

Fordította: **Juhász Sándor.**

(Folytatás.)

— Igaza van Péter. Én erős vagyok. Megesküdhetünk, amikor akarja, akár holnap. Hisz ott a kis faluban pap is van.

— Igen ám, de itt Franciaországban nem megy az olyan könnyen — szólt Péter ideges nevetéssel — mindenféle czeremónia, formáság szükséges hozzá. Még a városba is be kell mennem az okmányokért s ha ön beleegyezik, még holnap bemegyek. Nem fél egyedül maradni?

— Hiszen nem vagyok már gyerek!

Aztán ráhajtotta szőkefürtös fejét Péter széles vállára s ragyogó arczal mondá:

— Oh, mily boldog leszek, Péter, ha a neje lehetek, majd meglátja, milyen hálás leszek azért a sok jóért, amiket velem tett.

— Oh, nem ezt kérem én öntől Lüszi?

— S azt is — tette hozzá, álmodozó szeméit reá függesztvén — hogy szeretem lelkemből, szivemből szeretem.

— — — — —
Mig Péter távol volt, csudálatos dolgok történtek a kis majorban. Leflén anyó meg Lüszi, alig győztek reggeltől estig dolgozni. A sok apró gyerek meg tágra nyitott szemekkel bámulta munkájukat.

Péter késő este tért vissza, Lüszi már akkor mélyen aludt.

Soha sugarasabb reggelt nem értek még, mint aminő a következő volt. Meleg volt, mint nyár közepén s minden madár tele torokkal zengte el reggeli himnuszát. Csupa öröm, csupa illat volt a természet, minden örült, akár a teremés reggelén. Édes illat kábitotta el az ember agyát s szivét hullámzásba hozta a reugó buzatenger.

Mikor Péter kiment, Lüszi már akkor az ajtóban szórta az aprójószágának az eleséget. Tökéletesen fehérbe volt öltözve, csak egy világos kék szalag kuszott le balválláról mellén keresztül a jobb oldalára. Igazán bájos kis teremés volt. Péter elbűvölve állott meg előtte.

Ma van születésnapom, Péter. Ma töltöttem be huszonegyedik életévemet. Ez ünnepnap, a melyen ön sem fog dolgozni, ugy-e?

— Oh, minő szép ma ön!

— Azt ruhámnak köszönhetem — s igen naivul nézett végig egyszerű fehér piké ruháján, amely már kissé ki is ment a divat-

ból. — Lallón anyó, meg én, ugyancsak sokat dolgoztunk tegnap, amíg át tudtuk alakítani. — Elhiszi-e, hogy három éve, mióta nem volt rajtam, akkor apám kedvéért vettem fel; mivel ebben talált legszebbnek s mert tizennyolcz éves voltam, angol szokás szerint tizennyolczszor megcsókolt . . .

— Van angol szokás, mely kár volna, ha kimenne a divatból.

S merészen közeledett Lüszi felé.

— Minden tizért egyet, uram, okosnak kell lenni.

S pirulva, csókra nyujtá — két kis fehér kezét.

— Oh, Lüszi, illik is így fiatalítani magát. De aztán mit csinál az utolsó egygyel, amely sehogy sem fér be a kétszer tízbe s nekem kétszeresen drága, mert ekkor ismerem és tanultam meg szeretni?!

— Ez is igaz, lássa. — S oda nyujtá halvány homlokát.

— Oh, hogy tíz évvel nem idősebb!

— Köszönöm szépen! — szólt a lány s gyöngéden kibontakozott az ifju karjai közül miközben arczát egészen elöntötte a vér, lángba borult attól az egy csóktól.

Aztán kéz a kézben elindultak az erdőbe barangolni. Péter cthon hagyta ecsetét. Ma igazán ünnepelni akar, ma — csupán szerelmes vőlegény akar lenni, — semmi más. Oh, mennyi öröm, mennyi boldogság, vidám kacaj lopta be magát pajkos madár módjára szívébe, amint egy-egy százados tölgy alatt elmerengtek, álmodozva tündő fényről, szép regéről — esalva képről. — Soha Lüszi nem volt olyan szép, olyan egészségesnek látszó, mint most. Péter örömmel tekintett rá s boldogan elgondolta, hogy a kis Tavasz nemsokára neje lesz s mennyire fog csodálkozni majd az ő Zsermén barátja, ha Lüszi egészségesnek, boldognak látja!

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Az agrár-szociálisták.

Irta: Dr. Takácsy Sándor.

(Folytatás)

Munka szükséglet tekintetében csakis a közép birtok áll a latifundium felett s helyes lakosság-megoszlás mellett közép-nagyságú község közelében a latifundium nem hogy munkahiányt okozna, de sőt igen sok munkást foglalkoztat.

Végeredményképen konstatálnom kell azt, hogy az elégedetlenségre, mely az agrár szociálisták nevű mozgalmat előidézte; igazi ok nincs; annak legfőbb oka föltétlenül az izgatás és ez ellen annál szigorubban kell föllépni, mert félő, hogy az elégedetlenség addig, míg az orvoslására szolgáló intézkedések hatékonyak lehetnek, — amibe beletelik 10 év is — oly fokot érhet el, mely a társadalmi békét veszélyezteti.

A társadalom kebelében felmerült mozgalmakat az állam nem bírálhatja egyedül a jogosultság vagy észszerűség szempontjából. A mozgalom, ha egyszer bizonyos fokot elért, tekinteten kívül többé nem hagyható, azzal akár jogosult, akár nem, számolni kell. Nem szabad a mező munkás nép mostani mozgalmánál és forrongásánál sem megelégednünk azzal, hogy annak okait kutadjuk, annak jogosultsága felett vitatkozzunk. Ez a mozgalom létező valami, még pedig veszedelmes valami, mely ha úgy nő, úgy terjed, mint a közel múlt pár év alatt, akkor oly mértéket nyerhet röviden, hogy az osztályok közötti harcra vezet, hogy megtermi azt, ami igazában ma még nincs Magyarországon, az igazi, a szó szoros értelmében vett szociálistát. Ma még ez nincs, ma még a mozgalom, mely

mutakozik, nem az, ma még, hogy úgy mondjam, lokális elégedetlenségeket csekély lokális eszközökkel, meg lehet szüntetni, de nem szabad tovább tétlenül nézni a mozgalmat, mert a külföldi szociálisták gondozza és ápolja a magyar munkás ügyét s ha mostani panaszaik iránt jó indulatot nem mutatunk és abban, amiben lehet nem segítünk rajta, rövid időn valódi szociálista lesz a magyar munkásból.

A munkás oda fog huzni, ahol ügye iránti érdeklődést tapasztal, nem fogja keresni, hogy az elvek, melyek szolgálatába csalogatják, egészen megfelelnek-e az ő vágyainak, ő oda huz, ahol iránta részvét, érdeklődés mutatkozik. — A budapesti szociálista congresszus beszél „bourgeoisról“, nyolcz órai munka időről a gyermekek kizárásáról a munkából, a női és férfi munkának egyenértékítéséről, a munkának tisztán készpénzben való díjazásáról, stb. és ehez a magyar agrár-szociálisták hozzájárulnak!

Mindezen eszmék és fogalmak a magyar paraszt észjárásától, de valódi érdekeitől is végtelen távol vannak; aki ösmeri a mezőgazdasági munka és munkás természetét, annak ezt magyaráznom se kell és a nép mégis éljenzi az eszmék hirdetőit. Hogy magyar munkás előfizesen olyan lapra, mint ami szociálista lapjaink, hogy helyeseljen olyan cizkét, mely a hazát a vallást megtagadja, erre csak az az elkészeredés, az a mi vezethette, hogy nincs ez országban senki, sem hatóság, sem párt, sem társadalmi osztály, mely az ő érdekeit védeni, azoknak szószólójává lenni hajlandó volna. Ez a hit vezeti őt a nemzetközi szociálisták karjaiba s ezért nem szabad tovább összetett kezekkel nézni a mozgalmat. Tenni kell valamit.

Mindannál azonban, amit e kérdésben tenni akarunk, magam részéről vezérelvéként a következőket vélem első sorban szem előtt tartandóknak:

1. Ne keressünk külföldi példát, ne keressünk analógiát köztünk és a külföldi szociálisták közt. Ne beszéljünk „trade unionok“-ról, mert a magyar ugynevezett agrár-szociálisták okaiban és irányában ép úgy különbözik mindattól, amit külföldön szociálistáknak neveznek, mint a hogyan a magyar mező munkás természete, eszméi és eszményei különböznek az angol vagy francia munkásétól. A budapesti agrár-szociálisták beszéltek a „bourgeoisról“. A magyar munkás nép azt sem tudja, hogy a „bourgeois“ osztály nincs.

Sok ilyen hasonló előtte érthetetlen eszmét csempésztek a magyar munkás eszme körébe.

(Folyt. köv.)

* **Lisztikiviteli refakciók.** A kereskedelemügyi miniszter ur már életbe léptette azokat a kiviteli refakciókat, melyek az eddig csak Braziliára nézve érvényes olesó szállítási díjtételeket kiterjesztik az összes világtájakra, melyek a Földközi tengeren kívül fekszenek, valamint *Afrika északi partjaira is.* Ezek a refakciók a következő városokban levő malmok küldeményeire nézve érvényesek: Arad, Baja, Besztercebánya, Budapest, Ó-Buda-Filatorigát, Csaba, Czegléd, Debreczen, Eger, Eszék, Fehértemplom, Hatvan Hódmezővásárhely, Kassa, Losonez, Miskolcz, Monor, Nagyikinda, Nagyvárád, Orsova, Pozsony, Putnok, Strzivojneg-Vipolje, Szatmár, Szászváros, Szeged, Szeghalom, Szolnok, Temesvár, Toplecz, Ujvidék, Vác, Zenta. A refakció igen jelentékeny kedvezmény a malmokra nézve, mert ezek métermázsánként 40 krajczárral olcsóbban szállíthatják küldeményeinket Fiuméba.

Érték-tőzsde.

A debreczeni „közgazdasági bank részv. társaság“ közlése. 1897. márcz. hó 31-én.

Allamadósság:

Magyar aranyjáradék 4%.	—	121.75	122.25
„ vasuti beruházásiköt. 4%.	—	122.25	123.25
„ koronajáradék 4%.	—	98.90	99.40
„ regále vált. köt. 4%.	—	100.25	101.25
Osztrák aranyjáradék 4%.	—	122.50	123.—
Egységes államkötvény 4%.	—	100.75	101.25
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	—	141.—	142.—

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	394.25	394.75
Osztrák hitelbank részvény	—	357.50	357.70
Magyaripar- és keresk. bank. r.	—	100.75	101.—

Sorsjegyek:

Magyarjelzálogbank 4%-os sorsj.	—	122.—	123.—
„ 3-os	—	103.—	104.—
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	—	116.50	117.50
Magyar vöröskereszt sorsjegy	—	10.70	11.20
Oszták	—	20.50	21.—
Olasz	—	12.—	12.50
Bazilika sorsjegy	—	7.—	7.50
Jó-sziv	—	4.—	4.30

Pénznemek:

Cs. és kir. arany	—	—	5.65	5.72
20 márkás arany	—	—	11.74	11.78
20 frankos arany	—	—	9.51	9.55
1 Sovereigns	—	—	11.96	12.—
Debr. I-só tkptr. 4%.	—	—	99.—	99.50

Ingatlanok forgalma.

A debreczeni kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál. — (Vége.)

9. Körösi Imréné Mészáros Zsuzsánna 5 hold 1000 □ öl területű ondódi földjét megveszi özv. Kurka Ferenczné, Ottó Erzsébet 1800 frtért.

10. Kun Sándor és neje Izsó Julianna megveszik Kovács Mihályné, Molnár Julianna 4 hold 350 □ öl területű ondódi földjét 1600 frtért.

11. A debreczeni 961. sz. tkvben 5753. hrsz. alatt foglalt s Nagy Sándorné Fazekas Sára tulajdonát képező ondódi földet megveszik Nagy Sándor és neje Gombos Zsuzsánna 2000 frtért.

12. Sipos Ferencz és neje Kocsis Teréz ujosztásu szántóföldjeit megveszik László János és neje Tóth Julianna 620 frtért.

13. Nagy Gábor és gyermekei tulajdonát tevő 3 hold 550 □ öl területű ondódi földet megveszik Dobi Bálint és neje Soós Julianna 900 frtért.

14. Özv. Veres Györgyné, Oszkos Rozália ujosztásu szántóföldjeit megveszik Tóth József és neje Szombathi Amália 640 frtért.

15. Fazekas József megveszi Uszó János és Pálfi Julianna tégláskerti szőlőjét 600 frtért.

16. Klein Laura Fischer Zsigmondné eladja az elepi 104 hold 100 □ öl területű tanyaföldnek őt illető 1/5 részét Klein Móricznak 4000 frtért.

17. Juhász István és neje Szolomájer Mária megveszik Lengyel János és neje Tóth Zsuzsánna homokkerti szőlőjét a rajta épült házzal együtt 1215 frtért.

18. Dezső Lászlóné, Kiss Róza megveszi Kiss Sára Bör Sándorné és Kiss László sestakerti szőlőnek őket illető egy-egy hatod-részt 1200 frtért.

19. Kis László megveszi a debreczeni 4830. sz. tkvben 5829/10584. hrsz. szántóföldeknek Kiss Sára Bör Sándorné és Kiss Róza részét 2000 frtért.

20. Kiss László megveszi a debreczeni 4403. sz. tkvben 5685/5. a hrsz. alatt foglalt majorországi földnek Kiss Sára Bör Sándorné és Kiss Róza Dezső Lászlóné és Kiss Róza részét 1200 frtért.

21. Roth János és neje Szilágyi Julianna 2782. sorszámu házukat eladják Kolozsvári István és neje Szabó Juliannának 1200 frtért.

Debreczeni városi színház.

Folyószám 187. 48-ik Bérletszűnet.

Csütörtökön, 1897. április hó 1-én,
Jászai Mari I-ső vendégfelléptével:

Sapphó:

Színmű 3 felv.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai” nyomda és kiadó részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Ifj. Gily Ede.

Nyilttér.

Vese, húgyhólyag, húgydara
és kősvénybántalmak ellen, továbbá
a légző és emésztési szervek húgy-
bántalmainál, orvosi tekintélyek által

Lithion-forrás

Salvator

sikerrel rendelve lesz.

Húgyhajtó hatású!

Kellemes ízű! Könnyen emészthető!

Kapható ásványvíztelepekben és gyógyszerárakban.
A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

Értesítés!

Fzennel tudósítom a nagyrabecsült
helybeli és vidéki közönséget, hogy 23 év
óta folytatott üzletemet beszüntetem.

Nem mulaszthatom el, ez uton is az
irántam tanúsított bizalmat és szives
pártfogást megköszönni.

Tisztelettel

Baum Miksa.

12957. sz.

1897. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint
telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy
a Közgazdasági bank részvény-társaság be-
jegyzett cég Debreczenben, mint végrehaj-
tónak Pataki Árpád sámsoni lakos végrehaj-
tást szenvedő elleni 2565 forint kötele-
telés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében
a debreczeni kir. törvényszék, a debreczeni
kir. járásbíróság területén lévő, Sámson
község területén fekvő, a sámsoni 1206. sz.
tjkvben A + 1 r. 586. hrsz. és 429. sor sz.
belsősegre 1806 forintban, továbbá a sámsoni
232. sz. tjkvben A + 2 r. 1763. hrsz.
foglalt szőlőre és pedig erre az 1881. évi
LX. t.-cz. 156. §-a értelmében egészben az
árverést 98 forintban ezennel megállapított
kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb
megjelölt ingatlan az 1897. évi április hó
20-ik napján délelőtt 9 órakor Sámson
község házánál megtartandó nyilvános árve-
résen a megállapított kikiáltási áron alól
is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az
ingatlanok becsárának 10%-át vagyis
180 forint 60 krt, 9 forint 80 krt készpénzben,
vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában
jelzett árfolyammal számított és az 1881.
évi november 1-én 3333. szám alatt kelt
igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában
kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikül-
dött kezéhez letenni, avagy az 1881.
LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénz-
nek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiál-
lított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.
Kelt Debreczenben, 1897. évi január
hó 25-ik napján.

A debreczeni kir. törvényszék mint
tkvi hatóság.

Nagy Károly

kir. tszéki bíró.

288--1-1

Tavaszi ruhakelmék

dus választékban raktárra érkeztek

Kunz József és Társa

cégnél

Debreczen, Kistemplom-bazár.

Visszamaradt szövetek

tetemesen leszállított áron

197-100-28 adatnak el.

Női ruhák

a legizlésteljesebb kiállításban jutányosan
s pontosan állítatnak elő.

Mintákkal készséggel szolgálunk.

Rózsa-arczkenőcs

üdeséget, hájt kölcsönöz az arcznak, nem
zsiros s így nappal is használható, nem
avasodik soha, eltávolítja a szeplőt és máj-
foltot; teljesen ártalmatlan; felülmul min-
den eddigi ilyenmü készítményt; próbára is
adnak;

Ára 60 kr.

Sudorium

arcz-, kéz- és lábizzadás ellen; három-
napos használat után az izzadás teljesen megszűnik.

Ára 60 kr.

Kaphatók:

Francies és Fóna

273-4 3 drogeriájában,

Debreczen, Kossuth- (Czepléd) utca 3. sz.
az István malom lisztraktára mellett.

Gutori Földes Kelemen

aradi gyógyszerész

Margit-Crémeje.

Margit-Créme legjobb arcz créme, rü-
vid idő alatt ifítja és
szépiíti az arczot.

Margit-Créme egyedüli szer szeplő,
májfoltok, pattanások
bőratka (Mitesser) ellen.

Margit-Créme egyedüli szer bőrpatta-
nások, arcz- és kézvü-
rösödés, napbarnítás
ellen.

Margit-Créme bámulatos hatása abban
rejlik, hogy bőrre kenve
ez által rögtön fölvetetik és ez okozza azon
csodás átalakulást, hogy a szeplővel vagy
májfoltokkal fedett arcz 3-4 nap alatt
alabástromfehérré lesz.

Margit-Créme teljesen ártalmatlan, mi-
után nem zsiros, hanem
igen finom, hamar felszívó hatással bír. Az
arcz nem lesz olyan fényes mint más cré-
metől, azért nappal is használható.

Margit-Créme nagy tégely 1 frt, kicsi
50 kr.

Margit-hölgypor fehér, rózsza és
créme 60 kr.

Margit-szappan 1 doboz 35 kr.

Margit-fogpép 1 doboz 50 kr.

Csakis akkor valódi, ha minden
doboz gutori Földes Kelemen
gyógyszerész Aradon felirattal és czimer-
rel van ellátva.

Hamisításoktól óvakodjunk.

Főraktár Debreczenben Mihalovits J.
„Kigyó” címü gyógyszerárakban.

29-5-2

A valódi Doering-féle szappan ismertető jelei:

1. A védjegy, mely egy bagolyt (nem valami más madarat) ábrázol, mindeu szappanon és czimkén kell,
hogy rányomtatva legyen,

2. kell, hogy a csomagolás egy lezáró-czímkével legyen ellátva, melyen

„Mit der Eule — (A bagolylyal)“

felírás olvasható. Doering szappan ezen ismertető-jegy nélkül nem valódi. A valódi Doering-szappan
30 krért mindenütt kapható.

210-5-2

A Bankegyesületi váltóüzlet részvény-társaság

Budapest, V., Fürdő-utca 1. szám

legelőnyösebben vesz és elad

értékpapirokat, ércpénzeket és idegen pénznemeket.

Tőzsdei megbízásokat

ugy a budapesti mint az összes külföldi tőzsdéken a legjutányosabb feltételek
mellett eszközöl

Előleget ad értékpapírokra, kiállít utalványokat és hitelleveleket a világ minden piaozára.

Igérvények minden huzáshoz.

Értékpapír-letétek őrzése és kezelése a legkedvezőbb feltételek mellett.

Mindennemü sorsjegyek napi árfolyamon és

részletfizetésre

legelőnyösebb feltételek mellett kaphatók.

Sorsolások megvizsgálása pontosan és ingyen eszközöltetik.

A „Pénzügyi Ujság” és állandó melléklete a „SORSOLÁSI TUDÓSÍTÓ” a legmegbízhatóbb
sorsolási szaklap; előfizetői egy éven át 30 sorsjegyre

ingyen játszanak.

Előfizetési ára egész évre csak 1 frt 50 kr.

271-3-2

Kiadóhivatal: V., Fürdő-utca 1. szám, hova az előfizetési pénzek küldendők.